

*“Deri sa mos ta ndryshojnë (pozitivisht)
gjendjen e tyre”*

VËLLAZËRIA MUSLIMANE

Profesor:
Amr Halid

Për botuesin **ERIXH LIN-NESHRI**

Autor:

Prof. AMR HALID

Titulli i origjinalit:

أُتَاخِي بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ

Titulli:

VËLLAZËRIA MUSLIMANE

Përktheu:

Dr. Musli VËRBANI

Korrektor:

Burim Bunjaku

*Radhitja kompjuterike,
kopertina dhe dizajni grafik*

Mumin Shehu

Kaçanik

2006

Të drejtën e ribotimit e rezervon botuesi

Hyrje

Vërtet çdo falënderim i takon vetëm Allahut, prandaj ne vetëm Atë e falënderojmë, vetëm prej Tij ndihmë kërkojmë, nuk kërkojmë udhëzim tjetër pos çka na udhëzon Ai, Atij i kërkojmë falje, i mbështetemi Allahut nga të metat tona dhe nga të këqijat e veprave tona. Cilin e udhëzon Allahu, ai nuk humb kurrë, mirëpo cilin e humb Allahu, për të nuk ka udhëzues.

Përsëritës dhe dërgojmë salavate për më të mirin e krijesave, më të zgjedhurin dhe më të ndriturin - robin e Allahut dhe të dërguarin e Tij - Muhamedin a.s.. Përsëritës edhe familjen e tij të mirë dhe të pastër, shokët e tij të mirë dhe të pastër në përgjithësi, dhe ata të cilët i pasojnë gjurmët e tyre me mirësi deri në Ditën e Gjykimit.

Ajo çka po ndodhë për çdo ditë tek muslimanët si: nënçmimi i ndërsjellët, urrejtja në mes vete, problemet, ndarja, përçarja, copëtimi, konfrontimi, hidhërimi etj., të gjitha këto na obligojnë neve që patjetër t'i lëmë dhe të largohemi prej kundërshtimeve mes vete, konfrontimeve, hidhërimeve, nënçmimeve.

Të gjitha këto na obligojnë të mbjellim parimin e vëllazërimit dhe çlirimit e zemrave në gjokset tonë, para se të bëhet vonë dhe para se të na shkojë jeta pa bërë punë të mira. Të gjitha këto na obligojnë domosdoshmërinë e kthimit sa më shpejt tek Allahu Gjithëfalës dhe i Gjithëfuqishëm; t'i lëmë anash konfrontimet, kundërshtimet, hidhërimet, nënçmimet dhe t'i lutemi Allahut që t'i lartësojë dhe t'i ngritë muslimanët edhe në këtë botë, edhe në botën tjetër, njëherit t'i mbrojë muslimanët nga nënçmimi, poshtërimi, ndarja, përçarja dhe shpërndarja.

Le të jetojnë në këtë dunja (botë) me nderë, fuqi, zhvillim dhe qeverisje, ndërsa në botën tjetër me vendbanimet me të larta të Xhenetit dhe shpëtim prej zjarrit të Xhehenemit. Kjo do të jetë vërejtje dhe dëshmi se vërtetë - **“Allahu kurrë nuk e ndryshon gjendjen e një populli deri sa ata ta ndryshojnë gjendjen e tyre.”**

(Err Rra`d, 11)

Deri sa të arrijmë me këtë parim (maksimë) në çështjet më të rëndësishme dhe më madhore, përpos një pjese që i ka mbrojtur Allahu dhe i ka mëshiruar nga të tjerët, të tjerët janë në shkatërrim të zemrave të tyre dhe të muslimanëve, duke shkaktuar kundërshtime, konfrontime, ndarje dhe përçarje. Duhet të angazhohemi që ta heqim këtë ves të keq dhe virusin shkatërrimtar për të kaluar jetë të lumtur, të qetë dhe të mirë edhe në këtë botë, edhe në botën

tjetër. Për t'u angazhuar në përmirësimin dhe ndryshimin e gjendjes faktike të mjerueshme, e për të arritur në një gjendje të ndershme, të lartë, të ndërtuar mbi bazat e vëllazërimit, unitetit, fuqisë, krenarisë, deri tek triumfi dhe qeverisja Islame dhe e muslimanëve.

“Vërtetë Allahu nuk e ndryshon gjendjen e një populli deri sa ata ta ndryshojnë gjendjen e tyre”.

(Err-Rra'd, 11)

* * *

Vëlla !

Largoje urrejtjen e zemrës tënde ndaj umetit. Dëshiroj që me këtë fjalë të mbjellë tek ti të mirën dhe dashurin vëllazërore vetëm për Allahun. Dëshiroj që ta zgjeroj dhe ta liroj gjoksin dhe të jetosh me muslimanët si në një shtëpi të vetme, në një banesë të përbashkët dhe të vetme, në një qytet të përbashkët dhe të vetëm, në një regjion të përbashkët dhe të vetëm, dhe në të gjitha anët e botës islame.

Zoti i Madhëruar thotë:

“Dhe do të largojmë nga zemrat (gjokset) e tyre çdo fije urrejtje (që do të jenë) vëllazër të afërt mes vete, që shohin njëri-tjetrin të gëzuar në vendet e tyre të larta”.

(El-Hixhr, 47)

I Dërguari i Allahut - Muhamedi a.s. i përkuqton vazhdimisht hadithet me të cilat kërkon dashuri të ndërsjellët dhe përforcimin e lidhjeve vëllazërore, dashurinë e ndërsjellët vetëm për Allahun që zemrat t'i bëjë të çiltra, të singerta, të shëndosha dhe të pastra.

Transmetohet nga Ebi Idriz el Havlani se ka thënë: “Hyra në xhaminë e Damaskut të Sirisë, ku aty vëreja një djalosh. Në xhami sa herë që kishte ndonjë mosmarrëveshje, apo ndonjë mospajtim afroheshin tek ai, ai ua zgjidhte problemin atyre dhe e pranonin të gjithë. Pyeta kush është ai? Mu përgjigjën se është Muadh bin Xhebeli. Të nesërmen kur shkova në xhami, ai kishte arritur para meje dhe ishte duke u falur, e prita deri sa e përfundoi namazin dhe iu afrova, i dhashë Selam dhe i thash: për Zotin, unë të dua vetëm për Allahun, ai më tha: Vetëm për Allahun? - Vetëm për Allahun ia ktheva. Ai prapë më pyeti: Vetëm për Allahun? - Iu përgjigja vetëm për Allahun. Pastaj më afroi nën krahatorin e tij dhe më tha: Lajm i mirë dhe përgëzohu se e kam dëgjuar Muhamedin a.s. duke thënë: Zoti i Lartëmadhëruar ka thënë:

“Do t'i dua gjithmonë ata të cilët duhen mes vete vetëm për Mua, afrohen mes vete vetëm për Mua, vizitojnë njëri-tjetrin vetëm për Mua dhe garojnë në vepra të mira vetëm për Mua”.

Përfitimet nga ky hadith:

Zoti i Lartmadhëruar ka thënë:

“*Do t’i dua gjithmonë ata që duhen mes vete, ...*”. pra ata që ulen pranë njëri-tjetrit, afër njëri-tjetrit për të Më përkujtuar. Për këtë Xhenidë Zoti e mëshiroftë, deri sa ishte i vetmuar shkonin tek ai vëllezërit e tij, iu afrohej atyre dhe u thoshte: po të kisha ditur ndonjë vend më të vlefshëm se vendkuvendimi me ju nuk do të isha ulur me ju, për arsye se vendkuvendimet dhe vendtubimet me njerëz të veçantë, të ditur dhe me vlerë, ndikojnë në ndriçimin dhe zbukurimin e atyre që janë prezent me dituri, çka në vendtubimet e tjera nuk gjendet.

“EL - MUTEBADHILIJNE FIJ” (Afrohen mes vete vetëm për Mua) – do të thotë që secili prej vëllezërve të jep maksimumin e angazhimit, maksimumin e pasurisë për njëri-tjetrin, për çdo rast, ashtu siç ka vepruar Ebu Bekri Sidiki me rastin e hixhretit në shpellën Garë, ku e ka harxhuar tërë pasurin e tij dhe nuk i ka mbetur asgjë, jo për ndonjë fitim të kësaj bote, por vetëm për Allahun dhe për të fituar kënaqësinë e Tij.

“EL MUTEZARIJNE FIJ” (Që vizitojnë njëri-tjetrin vetëm për Mua) - Taberaniu të njëjtin transmetim e përshkruan edhe *Mutesaikijne Fij* nga shkakut se zemrat anojnë nga njëra-tjetra në mënyrë simetrike dhe paralele (proporcionalisht) dhe lidhen

mes vete në besimin në një Zot, ndërlidhen mes vete shpirtërisht. Shpirtrat e bashkuar për Allahun janë çështja më madhështore. Nëse ato shpirtra bashkohen në këtë mënyrë gati sa fluturojnë nga gëzimi dhe lumturia, nga dashuria për njeri-tjetrin, dhe pas takimit dhe bashkimit të tyre bëhen të fortë, të hijshëm, të bukur, të ëmbël dhe të shijshëm, për këtë arsye edhe dashuria në mes vete bëhet domosdoshmëri, kështu që arrihet shkalla më e lartë e përsosshmërisë, afërsisë dhe triumfit.

Vëlla!

E ke për detyrë dhe nevojë që ti ta fitosh dashurin e Allahut, duke i dashur muslimanët, pra umetin e Muhamedit a.s. për Allahun. E ke për detyrë dhe nevojë që të ulesh në vendkuvendimet e vëllezërve të tu, që të gjithë së bashku të jeni në përrulshmëri ndaj Allahut të Lartëmadhëruar, duke e kujtuar Atë, duke e mësuar librin e Tij (Kur`anin) dhe sunetin e të Dërguarit të Tij, ashtu që e shëron zemrën, i zgjeron kraharorët dhe jeton i lumtur.

E ke për detyrë dhe nevojë që të fitosh kënaqësinë e Allahut, duke i vizituar vëllezërit e tu besimtarë, vetëm për Allahun, e për asgjë tjetër. E ke për detyrë dhe nevojë që ta fitosh kënaqësinë e Allahut. E ke për detyrë të fitosh kënaqësinë dhe dashurin e Allahut ndaj teje, duke shpenzuar veten tënde, pasurin tënde,

fuqinë tënde dhe kohën tënde në rrugën e Allahut dhe në bindje ndaj Allahut të Lartmadhëruar.

Muhamedi a.s. vazhdimisht dëshironte, kërkonte dhe këshillonte për vëllazërim e dashuri vetëm për Allahun me sinqeritet dhe me zemër të shëndosh. Ja si e tregon Ebu Hurejre r.a. se Muhamedi a.s. ka thënë :

“Një njeri ka marrë rrugë për ta vizituar vëllain e tij në një vend tjetër. Gjatë rrugës Zoti i Lartmadhëruar e angazhon një melek për ta përcjellë, dhe në mes të rrugës meleku e takon dhe e pyet:

- Ku jeni nisur për të shkuar?***
- Dëshiroj të shkoj për ta vizituar një vëlla.***
- Mos keni ndonjë interes të kësaj bote?***
- Jo, por e dua atë vetëm për Allahun.***
- Meleku i thotë: Unë jam Melek i dërguar tek ti prej Allahut për të të treguar se Ai (Allahu) të do ashtu siç e donë ti atë (vëllain tënd)”.***

Transmeton Ibni Abasi r.a. se Muhamedi a.s. ka thënë se *“imanin e përforcojnë:*

- *shoqërimi vetëm për Allahun,*
- *dashuria vetëm për Allahun dhe*
- *urrejtja (e të këqijave) vetëm për Allahun”.*

Ajo çka përfitohet nga ky hadith:

- Fijet e litarit të cilat përforcohen, ashtu që secila fije e shtrëngon dhe e mbron çdo kënd të njëritjetrit, ngase nëse një fije këputet, këputen edhe fijet tjera. Zemahsheri thotë: *“Ky është shembull konkret i cili shihet me sy, pra në çështjet konkrete, ashtu që dëgjuesi ta kuptoj më lehtë sikurse e sheh me sy (lidhjen e litarit)”.*

- Shoqërimi, dashuri e ndërsjellët dhe ndihmë e dyanshme vetëm për Allahun, dhe çka është në kënaqësinë e Allahut.

- Armiqësia për Allahun, në çështje çka fitohet urrejtja e Allahut dhe moskënaqësia e Allahut.

- Dashuria për Allahun dhe urrejtja për Allahun e Lartmadhëruar. Muxhahidi thotë: Transmetohet nga Ibni Amri Velaje r.a. i cili ka thënë: *“nuk arrihet shkalla më e lartë e devotshmërisë, vetëm se kështu”.*

Prej urrejtjeve për Allahun janë shumë çështje të kohës së sotme të cilat na kanë kapluar, ato çështje janë shenja dhe simptome të hipokrizisë, urrejtjen ndaj të mirëve dhe kontribuesve të Islamit.

Ata të cilët e kanë zemrën e shëndosh dhe nuk janë kapluar me këtë sëmundje, duhet t'i urrejnë ata për Allahun, sepse ata kanë kryelartësi, ata janë nënçmues dhe i ofendojnë të tjerët.

Shafija r.a. thotë: *"Jeto me fisnikët, do të kesh jetë fisnike, e mos jeto me mallkuesit, se do të jesh i mallkuar"*.

Për këtë arsye thuhet: përzierja dhe shoqërimi me të këqinjte, është rrezik dhe kurth për të rënë në veprime të këqija. Sikurse ai i cili është në mes të detit, nëse ka shpëtuar nga fundosja, nuk mundet ta shpëtoj zemrën nga trishtimi.

Vëlla !

Litari më i fortë i Imanit është që besimtarët t'i duash për Allahun, ndërsa të mos i duash hipokritët dhe pabesimtarët për Allahun.

Transmeton Enesi nga Ibni Maliku r.a. se Muhamedi a.s. ka thënë:

"Nëse tri çështje gjenden te ndonjëri, atëherë ai e ka shijuar ëmbëlsinë e Imanit:

- *që Allahu dhe i dërguari i Tij të jenë më të dashur tek ai, se çdo kush tjetër,*
- *të duash vetëm për Allahun,*
- *të urrejë që të kthehet në pabesim, ashtu siç urren ta gjuajë vetën në zjarr"*.

SHEMBUJ TË VËLLAZËRIMIT DHE DASHURISË VETËM PËR ALLAHUN

Fjalimet dhe këshillat e Muhamedit a.s. për vëllazërim dhe dashuri për Allahun kanë lënë mbresa të mëdha te sahabët r.a.. Ata kanë lënë gjurmë të mëdha në këtë fushë, andaj po sjellim disa shembuj:

- Vëllazërimi i Sead bin Rebiut dhe Abdurrahman bin Afit r.a. vetëm për Allahun

Abdurrahman bin Afi ka migruar prej Mekës në Medine, ndërsa Sead bin Rebiu r.a. ishte prej ensarëve të Medinës. Ky nga një vend, ai nga një vend tjetër, nuk kanë pasur afërsi familjare, nuk kanë qenë as partnerë afarist, mirëpo i ka vëllazëruar vetëm feja islame madhështore. Kjo ka qenë prej çështjeve më madhështore, vëllazërimi vetëm për Allahun e Lartmadhëruar.

Sead bin Rebiu e ndan shtëpinë përgjysmë, dhe gjysmën ia jep Abdurrahman bin Afit, pastaj edhe tërë pasurin e ndanë përgjysmë dhe ia jep atij. Shiko pra, çfarë vëllazërimi, dashurie, përkrahje dhe përkujdesje të sahabëve dhe umetit.

A e dini ku qëndron dallimi në mes neve dhe sahabëve r.a.?

Dallimi është në atë se, sahabët r.a. i kanë dëgjuar ajetet dhe menjëherë i kanë praktikuar dhe zbatuar në jetë, ndërsa ne i dëgjojmë dhe ua kthejmë shpinën!

لا حول و لا قوّة إلا بالله – LA HAVLE VE LA
KUVVETE IL-LA BILAH

“Nuk ka forcë, as fuqi që mund të ndërrojë diçka, pos Allahut”!

MUSAB IBN UMEJRI r.a. DHE DOMETHËNIA E VËRTETË E VËLLAZËRIMIT DHE DASHURISË PËR ALLAHUN, GJITHASHTU EDHE URREJTJA VETËM PËR ALLAHUN

Në luftën e Bedrit kishte robër të cilët i kishin luftuar muslimanët, prej tyre Ebu Aziz bin Umejri - vëllai i Musab bin Umejri r.a.. Pas betejës, Musabi duke ecur, e sheh se njëri prej ensarëve ia kishte lidhur duart e vëllait të tij, mirëpo Musabi e kishte harruar vëllazërinë për nga nëna dhe babai, sepse vëllai i tij kishte mohuar Allahun, andaj Musabi ishte përqendruar në vëllazërinë fetare dhe vëllazërinë vetëm për Allahun, për këtë arsye ensariut i thotë: *“shtrëngoje fort dhe ruaje mos të ikë”*. Musabi r.a. e kishte kuptuar dhe e kishte mësuar se lidhja vëllazërore për Allahun është më e fuqishme se lidhja farefisnore dhe afërsia për nga gjaku.

Cili prej jush e ka në vete këtë ndjenjë dhe këtë mësim?! Cili prej jush nuk flenë rehat për atë çka i ndodh palestinezëve, iranianëve, çeçenëve dhe muslimanëve të tjerë, thua se fatkeqësia t'i ketë ndodhur edhe atij?! Shpresoj se do të jemi sikur Musab bin Umejri.

ZEMRA E SHËNDOSHË E SAHABIJUT PREJ ENSARËVE – ZOTI QOFTË I KËNAQUR ME TË!

Transmeton Zuhriju se Enes bin Maliku ka treguar: "Ishim ulur me të Dërguarin e Allahut s.a.v.s., e ai tha: ***“Tani do të vjen një njeri prej banorëve të Xhenetit”***. Kur erdhi një njeri prej ensarëve, i cili e kishte paksa të lagur mjekrën prej abdesit dhe në dorën e tij të majtë mbante nalle (këpucë). Të nesërmen Muhamedi a.s. prapë tha njësoj, sikur në ditën e parë. Kur prapë u paraqit i njëjti njeri! Edhe ditën e tretë Muhamedi a.s. prapë tha sikur ditën e mëparme. Kur u paraqit i njëjti njëri! Pasi shkoi Muhamedi a.s. Abdullah bin Amri bin Asi shkon pas atij njeriu dhe i thotë: “Jam përbetuar se tri ditë nuk do të hyjë në shtëpinë e babait tim, andaj për të mos e thyer përbetimin kërkuj që të strehohem tek ju tri ditë. Ai njeri iu përgjigj. - Po. Vazhdon të tregojë Enesi se, Abdullahu tregonte për tri ditët e qëndrimit të tij tek ai njeri, se ai nuk ka parë që ai të falte namaz të natës, mirëpo para se të binte e kujtonte Allahun dhe e madhëronte Allahun deri në mëngjes (namaz të sabahut). Tregonte Abdullahu se ai kur fliste gjithnjë fliste fjalë të mira dhe të dobishme. Pasi që kanë kaluar tri netët, dëshirova të përfitoj prej veprimtarisë së tij, e i thash: O rob i Allahut, unë nuk kam ndonjë hidhërim me babën tim,

dhe nuk jam përbetuar se nuk do të shkoj më në shtëpi tri ditë, mirëpo tri herë e kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut duke thënë: *“Tani do të vjen një njeri prej banorëve të xhenetit”*, ndërsa që tri herë jeni paraqitur ju. Për këtë arsye kam dëshiruar të banoj me ty, të shoh se çka vepron, çfarë punë të mira keni që edhe unë t’i veproj të njëjtat, mirëpo nuk pash tek ju diçka të veçantë nga veprat e mira, andaj nuk e di se çka ka dëgjuar për juve i Dërguari i Allahut! Ai njeri u përgjigj: nuk veproj në jetën time, pos atë çka e ke parë gjatë këtyre tri netëve. Pasi që ia ktheva shpinën dhe u nisa për të shkuar, më thirri dhe më tha: nuk ka diçka, pos çka më ke parë, mirëpo unë *kurrë nuk i tradhtoj muslimanët, nuk e urrej askënd, nuk kam zili në atë të mirë që Allahu ia ka dhënë dikujt tjetër*. Atëherë Abdullahu i thotë: - Kjo është arsyeja për çka ka thënë i dërguari i Allahut për ty, kjo është ajo që duhet ta kemi ne.

VLERËSIMI I PEJGAMBERIT s.a.v.s. DHE URDHËRIMI I TIJ PËR VËLLAZËRIM DHE DASHURI TË SAHABËVE NË MES VETE

Pejgamberi s.a.v.s. e ka çmuar për së tepërmi dashurin dhe vëllazërimin në mes vete. Në betejën e Uhudit kanë ra dëshmorë shtatëdhjetë sahabë r.a., në mesin e tyre ka qenë Hamza bin Abdul Mutalibi - axha i Pejgamberit s.a.v.s., jo vetëm kjo, por idhujtarët e kanë coptuar trupin e Hamzës r.a., po ashtu edhe Pejgamberi s.a.v.s. është lënduar, ka pasur plagë dhe i janë thyer dhëmbët. Edhe në këto kushte më të vështira Pejgamberi s.a.v.s. nuk e ka lënë anash çështjen e vëllazërimit dhe ndërlidhshmërisë në mes të muslimanëve. Kur filluan t'i bartnin kufomat e të vrarëve për t'i varrosur, Muhamedi a.s ka urdhëruar t'i varrosin aty ku kanë rënë, urdhëroi t'i varrosin nga dy dhe nga tre në një varr, ndërsa në drejtim të kibles në rend të parë t'i rreshtojnë ata të cilët kanë ditur më së shumti Kur'an, dhe me atë renditje ua ka falur namazin e xhenazes, ndërsa së bashku me secilin shehid e vendosnin edhe Hamzën dhe ua falnin që të dyve. Hamzën në varrë e ka lëshuar Ebu Bekri, Amri dhe Zubejri, ndërsa pranë varrit ka qëndruar i dërguari i Allahut s.a.v.s.. Po ashtu Muhamedi a.s. ka urdhëruar që në një varr të vendosen Amër bin el Xhumuh dhe Abdullah bin Haram për shkak të vëllazërimit të tyre, dashurisë së madhe që kishin mes vete dhe bashkimit në këtë botë. Muhamedi a.s. ka ndërruar jetë, ndërsa të gjithë sahabët kanë qenë të kënaqur me të.

OMERI r.a. DHE TESTIMI I TIJ NË VËLLAZËRIM VETËM PËR ALLAHUN

Një ditë Omeri r.a. e urdhëron robin e tij të shkojë te Ubejdete bin Xherah r.a. për t'ia dhënë Ubejdete bin Xherahit 1000 dërhëm dhe me to le të veprojë çka të don, por njëkohësisht e porositi robin e tij të shikojë se si do të veprojë me ato mjete financiare. Robi vepron si e ka urdhëruar Omeri r.a., ia dërgon të hollat Ubejdes r.a. dhe e përcjell se si do të veprojë me ato, kur e sheh se ai i merr ato të holla dhe ia shpërndan të varfëve dhe të gjorëve. Kur kthehet robi tek Omer bin Hatabi r.a. e informon se Ebu Ubejdete r.a. i ka shpenzuar të gjitha dërhëmët në rrugën e Allahut të Lartmadhëruar. Pastaj Omeri ia jep 1000 dërhëm tjera për t'ia dërguar Muadh bin Xhebelit r.a. dhe me to të veprojë çka të dojë ai. Robi vepron si në rastin e parë, përsëri e informon Omerin r.a. se edhe ai të gjitha ato mjete i ka shpenzuar në rrugën e Allahut të Lartmadhëruar - ia ka shpërndarë të varfërve. Pastaj Omeri për të tretën here ia jep 1000 dërhëm dhe e porositë që t'ia dërgojë Sead bin Ebi Vekasit r.a., dhe i thotë ta përcjellë siç e ka përcjellë Ebi Ubjedeten dhe Muadhin r.a.. Kur kthehet robi prapë e informon se edhe ai ka vepruar njësoj. Omeri r.a. gëzohet dhe thotë: *“Elhamdulillah (e falënderoj Allahun), vërtet ata janë vëllezër të njëri-tjetrit”*.

SPROVA E MADHE DHE MËSIMI I UMETIT PËR KUPTIMIN E VËRTETË TË VËLLAZËRIMIT DHE DASHURISË VETËM PËR ALLAH

Pas vrasjes së Othman bin Afvanit r.a., në kohën e Halifës - Alijut r.a., dy ushtri muslimane luftojnë njëra kundër tjetrës. Në njëren ushtri ishte Aliju r.a., ndërsa në tjetrën Zubejr bin Avami. Para kësaj lufte Aliju r.a dhe Zubejri r.a. ishin vëllezër dhe e donin njëri-tjetrin vetëm për Allahun. Bejhekiu transmeton se: na ka treguar Ebu Bekr Muhamed bin Hasan el-Kadi i cili e kishte dëgjuar nga Harb bin el-Esved ed-Deuli, i cili ka thënë: Kur janë afruar dy ushtritë për betejë, Aliju r.a. i hipur në mushkën e të Dërguarit të Allahut s.a.v.s. del përpara dhe thërret: Ku është Zubejr bin Avami? Ftohet Zubejri dhe afrohet sa që dy qafët e kafshëve të tyre, prekëshin njëra me tjetrën, Aliju thotë: O Zuber! Për Zotin, a të kujtohet dita në vendin ku të ka thënë i Dërguari i Allahut s.a.v.s.: ***“O Zuber, a nuk e do Alijun!?”*** keni thënë si mos me e dashtë djalin e hallës - djalin e axhës së fesë time. Pastaj tha: ***“O Zubejr, për Zotin, do të luftosh ndërsa kjo luftë është e padrejtë”.*** Zubejri thotë: Për Allahun të vërtetën e thua! E paskam harruar atë çast kur e kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut, mirëpo sot pasi më përkujtove, po më kujtohet mirë, andaj unë kurrë nuk do të luftoj me ty. Zubejri me kafshën e tij (kalin) i qanë rreshtat

19

e ushtrisë së tij duke u kthyer për të mos luftuar. Zubejri kthehet dhe nuk ka dëshiruar për të luftuar Ali bin Ebi Talibin r.a, mirëpo jehudët, të veshur me veshje Islame, për ta ndezur situatën e vrasin Zubejrin r.a. dhe e ndezin luftën, pastaj vritet edhe Talhatu bin Abdullahu. Aliju r.a. i pikëlluar dhe duke qajtur e merr në kraharorë Zubejri bin Avamin dhe thotë: O i mjeri unë, po të kisha vdekur njëzet vite më parë! I dashuri im, o Eba Muhamed, po unë të të shohë të përgjakur kështu! Lus Allahun që unë, ti e Zubejri të jemi prej atyre për të cilët Allahu ka thënë:

"Dhe do të largojmë nga zemrat (gjokset) e tyre, çdo fiye urrejtje (e ata do të jenë) vëllezër të afërt mes vete që shohin njëri-tjetrin të gëzuar në vendet e tyre të larta".

(El-Hixhr, 47)

Vëllezër!

A po e shikoni këtë për ta analizuar dhe për t'u thelluar në të? A po e shikoni se si kanë qenë sahabët r.a. e si jemi ne?! Unë po frikohem prej provës (fitnes) së muslimanëve. Unë po frikohem prej ndarjes dhe përçarjes së muslimanëve!

Pra, të bëhemi vëllezër dhe të dashur mes vete, të bëhemi të bashkuar dhe të duhemi vetëm për Allahun e Lartmadhëruar, të unifikohemi në dëgjueshmëri dhe përrulshmëri ndaj Allahut të Lartmadhëruar, dhe të bëhemi me zemra të pastra, të ciltra, të sinqerta dhe të shëndosha.

PEJGAMBERI UA MËSON UMETIT TË TIJ VËLLAZËRIMIN DHE DASHURIN PËR ALLAHUN E LARTMADHËRUAR

Ibn Shihabi transmeton se i ka treguar Salimi se Abdullah bin Umeri r.a i ka treguar, se Muhamedi a.s. ka thënë:

“Muslimani është vëlla i muslimanit. Nuk i bënë padrejtësi dhe nuk e lenë pas dore. Kush ia kryen një nevojë muslimanit, Allahu do t`ia kryejë një nevojë atij. Kush ia largon një të keqe (fatkeqësi) muslimanit, atij në Ditën e Kijametit Allahu do t`ja largon një të keqe (fatkeqësi). Kush e mbron dhe i fsheh ndonjë të metë muslimanit, Allahu do ta mbrojë atë dhe do t`ia fshehë një të metë në Ditën e Kijametit”.

Ebu Hurejre r.a. transmeton se Muhamedi a.s. ka thënë:

“Kush ia tejkalon një fatkeqësi, prej fatkeqësive të kësaj bote besimtarit, Allahu do t`ia tejkalojë një fatkeqësi prej fatkeqësive të botës tjetër. Kush ia lehtëson ndonjë vështirësi besimtarit, Allahu do t`ia lehtësojë atij në Ditën e Kijametit. Allahu është në ndihmë dhe përkrahje të robit të Tij, derisa ai të jetë në ndihmë dhe përkrahje të vëllait të tij. Kush merr rrugën për të përfutuar dituri, Allahu ia lehtëson rrugën atij për Xhenet. Çdo herë kur një

popull tubohet në një shtëpi prej shtëpive të Allahut për ta lexuar librin e Allahut, për të mësuar mes vete, Allahu zbret mbi ta qetësi, i mbulon ata me mëshirën e Tij, i zbukuron me prezantimin e melekëve dhe i përkujton me ata të cilët kanë pozita të larta tek Ai”.

Kush nuk angazhohet dhe nuk punon, ai nuk mund të fiton”.

Ebi Dardai r.a. transmeton se Muhamedi a.s. ka thënë:

“Kush ia mbron (kthen) nderin vëllait të tij, Allahu do t`ia mbrojë atij fytyrën nga zjarri në Ditën e Kijametit”.

Enes bin Maliku r.a. transmeton se Muhamedi a.s ka thënë:

“Mos urreni njëri-tjetrin, mos kini zili mes vete, mos ia ktheni shpinën njeri-tjetrit, por bëhuni rob të Allahut, vëllezër. Nuk lejohet për muslimanin të jetë i hidhëruar me vëllain e tij më shumë se tri ditë”.

Ejub el-Ensariu r.a. transmeton se i Dërguari i Allahut s.a.v.s. ka thënë:

“Nuk lejohet që njeriu të hidhërohet me vëllain e tij më shumë se tri net. Ata takohen, ndërsa secili prej tyre ia kthen shpinën, më i miri prej tyre është ai, i cili i pari e përshëndet me Selam”.

Ebu Hurejre r.a. transmeton se Muhamedi a.s. ka thënë:

“Dyert e Xhenetit hapen në ditën e hënë dhe ditën e enjte, i falen gabimet çdo robi i cili nuk ka idhujtari, përpos njeriut i cili me vëllain e tij ka hidhërim. U thuhet (melekëve) për ata: Shikoni (pritni) këta dy deri sa të pajtohen mes vete”.

Pejgamberi s.a.v.s. një ditë del për t’i treguar sahabëve r.a. për Lejletul-Kadrit (natën e Kadrit), ndërsa i takon dy prej sahabëve r.a. të hidhëruar. Muhamedi a.s. u angazhua që sa me parë ata dy ta harrojnë konfliktin mes vete dhe të pajtohen.

Kështu është obligim për muslimanët për t’u angazhuar në pajtimin e muslimanëve, të cilët janë të hidhëruar mes vete.

Enes bin Maliku r.a. transmeton se i ka treguar Ubadete bin Samit r.a. se, për shkak se nuk kishin ra dakord (nuk ishin pajtuar) dy prej muslimanëve për definimin e Lejletul-Kadrit (natës së Kadrit), Muhamedi a.s. ka dalë dhe i ka treguar sahabëve r.a. se filani dhe filani janë konfrontuar në mes vete, por, ta dini e vërteta është se nata e saktë është ngritur (është sekret) për të mos e ditur, sepse ashtu është më mirë për ju. E ju këtë natë kërkojeni, apo ta keni parasysh se është, ose në ditën e 25-të, ose 27-të, ose 29-të (të muajit Ramazan). Pejgamberi s.a.v.s. i ka mësuar jo vetëm sahabët a.s., por tërë Umetin për ta

dashur njëri-tjetrin për Allahun dhe e ka porositur çdo musliman që ta dojë vëllain e tij për Allah, deri sa të mbretërojë dashuria, vëllazërimi dhe bashkimi në mes të gjithë muslimanëve.

Enes bin Maliku r.a. transmeton se ka qenë ulur me të Dërguarin e Allahut s.a.v.s., kur një njeri kaloi aty afër. Njeri prej tyre i cili ishte ulur afër tha: *O i Dërguar i Allahut! Unë e dua këtë njeri. I dërguari i Allahut s.a.v.s. pyeti: - **Ai i ke treguar për këtë? Ai tha jo. Muhamedi a.s tha: - Ngritu dhe tregoi pra. Ai u ngrit, shkoi tek ai dhe i tha: Për Zotin të dua për Allahun! - Ai ia ktheu: Të dashtë Ai (Allahu), që vetëm për Të (Allahun) më do.***

Një njeri i thotë Ibn Semakit r.a.: Eja nesër se do të qortohemi. Ibn Semaki r.a. i thotë: Jo, nesër është koha që t'ia falim gabimet njëri-tjetrit.

Njëri prej sahabëve r.a. ka thënë: Arsyetohu tek vëllai, e nëse nuk ke arsyetime thuaj: “Unë jam gabim”, se ndoshta pranimi i gabimit pranohet.

Vështro dhe analizo këtë ngjarje të rëndësishme:

Në Ditën e Kijametit dy rob qëndrojnë para të dërguarit të Allahut s.a.v.s. dhe njeri prej tyre thotë: O Zot, padrejtësinë që e ka bërë vëllai im ndaj meje le të ma kthej. Allahu i Madhëruar i thotë tjetrit: Ktheja padrejtësinë tënde vëllait tënd, sepse ai po e kërkon. Ai përgjigjet: O Zot, po nuk kam të mira.

- Allahu i Lartmadhëruar thotë: Vëllai yt nuk ka të mira, robi thotë: - Le të i merr gabimet e mia dhe me ta të ngarkohet.

Allahu i Lartmadhëruar thotë atij të cilit iu është bërë padrejtësi: A ka diçka më të mirë se kjo që e kërkon?

- Çka është ajo o Zot?

- Ngrite kokën.

- Kur e ngrit kokën, sheh një kështjellë të mrekullueshme, Robi thotë: - E kujt është kjo kështjellë?! A mos është i ndonjërit prej pejgamberëve apo shtëpi e ndonjë shehidi? Allahu i lartësuar thotë: - Kjo është e atij i cili ka pasuri. E ju e keni rastin të fitoni pasuri, - Po si o Zot?! Allahu i Madhëruar thotë: Duke ia falë vëllait tënd gabimin. Robi thotë: ia fala o Zot, ia fala. Allahu i lartësuar thotë: Merre për dore vëllain tënd dhe së bashku hyni në Xhenet”.

Ja kështu është mëshira e Allahut të Lartëmadhëruar ndaj robërve të tij.

Vëllezër!

Që tani duhet të vendosim që të heqim zilinë dhe urrejtjen nga gjokset dhe zemrat tona. Kush në zemrën e tij ka urrejtje dhe të keqe, që nga tani le ta largojë, ashtu që kur ta shikojë Allahu atë, ta sheh të pastër, e t'ia falë, t'i ndihmojë Umetit, ta forcojë, ta ngritë, e kurrë të mos poshtërohet.

**"Mos u përçani, mos u kundërshtoni se
dështoni dhe e humbni vlerën dhe prestigjin tuaj".**

(El-Enfalë, 46)

Në fund, lus Allahun e fuqishëm që t'i jep Umetit orientimin e bashkimit, ndërlidhjes dhe përforcimit, që të këshillohen në mes vete, të vëllazërohen, t'i shërojnë zemrat, të forcohen, të lartësohen dhe t'i kthejnë tokat e tyre të cilat u janë uzurpuar.

* * *

LIBRAT E AUTORIT (Dr. Musli Vërbanit)

1. “Besimi në Zotin”
2. “Melaqet e Zotit”
3. “Besimi në Librat e Zotit”
4. “Pejgamberët e Zotit”
5. “Besimi në Ditën e Kijametit”
6. “Besimi në Kaderin e Zotit”
7. “Tregime nga jeta e Muhamedit a.s.”
8. “Fikhu i Namazit”
9. “Fikhu i Zekatit”
10. “Fikhu i Agjërimit”
11. “Fikhu i Haxhit”
12. “Emërtoni fëmijët tuaj me emra të bukur”
13. “Dëshmorët e 9 Prillit në Rakoc dhe Lagje të Re”
14. “Shkruaj, lexo dhe mëso shkronjat e Kur'anit
15. “Nata e dhëndërisë”
16. “Fadil Çaka – Komandant Sharri”
17. “Dita e vdekjes dhe e varrimit”.

PËRKTHIMET NGA GJUHA ARABE

1. “Këshilltari fisnik për djem dhe vajza” *(nga autori Muhamed Sajim)*
2. “Islami dhe Politika” *(nga autori Jusuf Kardavi)*
3. “Mrekullitë numerike në Kur'anin Fisnik” *(nga autori Abdurrezak Nufel)*
4. “Për Kushtetutën Islame” *(nga autori Dr. Muhamed Sejid Ahmed El Musejer)*
5. “Kryesore në terminologjinë e Hadithit” *(nga autori Abduhu Abas El-Velidi)*
6. “Vlera e kohës” *(nga autori Amër Halid)*
7. “Vëllazëria muslimane” *(nga autori Amër Halid)*
8. “Vëllazëria në islam dhe zemra e shëndoshë” *(nga autori Amër Halid)*